

Handläggare
Christina Akbar
08-508 26 041**Till**
Trafiknämnden
2022-12-15

Åtgärder för Säkra och trygga skolvägar 2023. Genomförandebeslut

Förslag till beslut

1. Trafiknämnden godkänner förslag till genomförande av åtgärder inom projekt Säkra och trygga skolvägar till en investeringsutgift om 20 mnkr under 2023.

Gunilla Glantz
FörvaltningschefJenny Carlsson
Tf AvdelningschefKristofer Rogers
Tf Enhetschef

Sammanfattning

Det är viktigt att alla barn känner sig säkra och trygga i trafiken. Projektet säkra skolvägar har sin utgångspunkt i stadens plan för säkra och trygga skolvägar.

Åtgärder som syftar till att förbättra tryggheten och säkerheten på skolvägar som berör 9 skolor i Rinkeby, Akalla, Spånga och Tensta har prioriterats för genomförande under 2023. Åtgärderna handlar i första hand om trygghets- och trafiksäkerhetsåtgärder i form av hastighetsdämpande åtgärder, begränsade möjligheter för stopp, parkering och genomfart i direkt anslutning till skolan, säkra avlämningsplatser som ligger en bit ifrån skolan samt 30-zoner med "Lekande barn"-skyltar eller 30-anvisning i gatan. Kontoret planerar även för att genomföra fysiska åtgärder av smärre karaktär som är föreslagna av medborgare och geografiskt spridda över staden.

Kontoret föreslår att trafiknämnden beslutar om genomförande av åtgärder för Säkra och trygga skolvägar till en investeringsutgift av 20 mnkr.

Bakgrund

Det är viktigt att alla barn känner sig säkra och trygga i trafiken. Staden har sedan flera år tillbaka arbetat systematiskt med att bygga bort brister i trafikmiljön runt skolor i syfte att göra det lättare för barn och unga att gå och cykla till skolan. Projektet säkra skolvägar har sin utgångspunkt i stadens plan för säkra och trygga skolvägar och omfattar grundskolor. Planen beskriver hur staden ska arbeta med barns resor till och från skolan och innehåller tre övergripande mål. Mål 1 handlar om att skapa säkra och trygga skolvägar. Planen är en del av Framkomlighetsstrategin och antogs av kommunfullmäktige i 2016.

Inom staden finns 270 grundskolor. Staden har genomfört åtgärder vid ca 5-7 skolor årligen. Vilken åtgärd som genomförs beror på situationen vid varje enskild skola.

Skolorna har valts ut genom ett antal kriterier som syftar till att bedöma trafiksäkerheten kring skolorna.

- Trafiksituationen kring skolan, exempelvis antal inrapporterade personskadeolyckor, trafikmängd, andel tung trafik och hastighetssäkrade passager
- Hastighetsmätningar, exempelvis uppmätt hastighet av trafiken på gatorna runt skolan
- Skolans närhet till en huvudgata. Flest antal olyckor inträffar på stadens huvudgator
- Elevantal. Trafikintensiteten är oftast högre vid skolor med högt elevantal, åtgärder här kommer även flest till nytta
- Skolor som ligger nära varandra, för att kunna identifiera viktiga skolvägar i området

Hänsyn tas också till andra pågående planer och projekt.

Projektet säkra skolvägar innehåller tre delmoment. Först genomförs en utredning kring skolans närmiljö utifrån planen för säkra och trygga skolvägars riktlinjer. Kontorets arbete bygger på dialog och delaktighet där barn, vårdnadshavare och skolan involverats i arbetet för att säkerställa att deras perspektiv uppmärksammas vid analyser av platser och föreslagna åtgärder. Utredningen resulterar i åtgärdsförslag som trafikkontoret sedan prioriterar mellan. Prioriterade åtgärder projekteras vanligtvis ett år

efter genomförd utredning. Byggnation genomförs vanligtvis år 3 av upphandlad ramavtalsentreprenör.

Var för sig är åtgärderna vid varje skola av den omfattningen att de skulle kunna utföras med beslut enligt kontorets delegationsordning. Kontoret har dock valt att från och med 2023 samla dem i ett större projekt i syfte låta nämnden besluta om omfattningen.

Sedan 2021 har kontoret valt att fokusera arbetet med skolvägar inom 2-3 stadsdelar per år, istället för att titta på enskilda skolor. Syftet är att fånga upp åtgärder som ger nytta för flera skolor inom stadsdelen då det vanligtvis finns det skolvägar som nyttjas av barn som går i olika skolor.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom trafikkontoret. Dialog har skett med skolor, SISAB och Trafikförvaltningen vid berörda punkter.

Åtgärder som genomförs under 2023

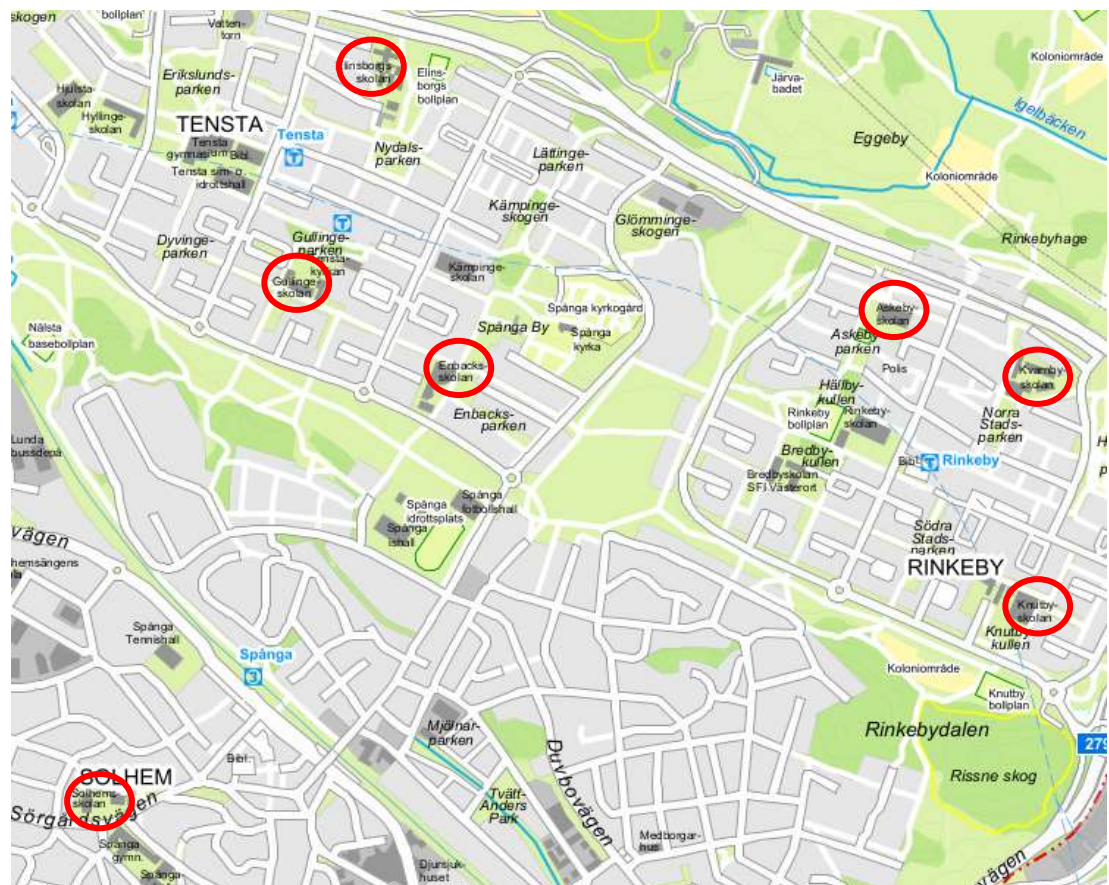
Under 2023 planerar kontoret att genomföra åtgärder för säkra och trygga skolvägar inom stadsdelarna Rinkeby-Kista och Spånga-Tensta.

Utredningen som genomfördes 2021 visade att det fanns behov av att genomföra åtgärder som förbättrar skolvägen till nio skolor inom stadsdelarna. Skolorna är: Askebyskolan, Kvarnbyskolan, Knutbyskolan, Kista International School, Oxhagsskolan, Elinsborgsskolan, Gullingskolan, Enbacksskolan och Solhemsskolan.

Anledningen till att dessa skolor prioriterades var en kombination av höga elevantal, trafiksituationen (höga hastighetsmätningar samt avsaknad av hastighetssäkrade passager) och närheten till varandra. Skolorna har inte utreds tidigare och inga projekt planeras eller pågår här.

Figur 1 Skolor i Akalla

Figur 2 Skolor i Spånga, Rinkeby och Tensta

Åtgärder som genomförs under 2023

Utifrån en analys av befintlig situation och de uppsatta riktlinjerna för att skapa säkra och trygga skolvägar har följande behov av åtgärder identifierats vid de olika skolorna:

- Kompletterande skyltning och vägmarkering i anslutning till skolan
- Förhindrande av angöring på entréyta till skolan
- Införande av parkeringsrestriktioner i anslutning till skolan
- Upprustning av befintlig cykelparkering och/eller anläggande av ny cykelparkering
- Införande av stoppförbud vid skolans entré
- Hastighetssäkring av passager
- Kompletterande gångbanor och genomgående gångbanor
- Kompletterande övergångsställen

Smärre skolåtgärder

Kontoret genomför även ett par fysiska åtgärder av smärre karaktär vid skolor som inte ligger inom ovanstående stadsdelar men som ansetts prioriterade att genomföra inom närtid. Flera av åtgärderna utgår från förslag från stadens medborgare och projektet ger kontoret möjlighet att genomföra prioriterade åtgärder med korta ledtider. Åtgärderna är geografisk spridda över staden. Exempel på smärre skolåtgärder som kontoret planerar att genomföra under 2023:

- Breddning av den nordvästra gångbanan som angränsar till Rödabergsskolan på Västmannagatan och Upplandsgatan, cirka en 128 m lång sträcka för att öka trafiksäkerheten och tillgängligheten för gående och skolbarn.
- Anläggande av genomgående gångbanor på Sundbyvägen/Brotorpsvägen för att prioritera gående och skapa en säkrare och tryggare skolväg till Sundbyskolan

Ytterligare ett par smärre åtgärder kan inrymmas inom kontorets budget för säkra skolvägar och kommer att prövas utifrån budget och behov under året.

Analys och konsekvenser

Konsekvenser på trafik

Vad gäller konsekvenser för trafik är det i första hand arbeten i anslutning till övergångsställen och genomgående gångbanor som riskerar att medföra trafikstörningar. Det påverkar framförallt tillfälligt de som nyttjar passagen i form av gående och cyklister, men även för de som kan tänkas passera passagen i form av

cyklisterna, motorfordon och kollektivtrafik. De planerade åtgärderna samordnas med berörda aktörer.

Risker och osäkerheter

Investeringen avser ett flertal mindre åtgärder. Riskerna i respektive projekt bedöms som relativt små och om något projekt fördröjas kan antalet projekt komma att justeras. Risken för överskridande av budgetramen anses därför som mycket liten.

Tillgänglighetskonsekvenser

De föreslagna åtgärderna medför både en förbättrad trafiksäkerhet och tillgänglighet. Detta ligger i linje med fokusområde tre i stadens *Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning*. Fokusområde tre handlar bland annat om rätten att kunna förflytta sig, vistas i och kunna använda stadens utemiljöer.

Trygghet och jämställdhet

I FN:s barnkonvention framgår bland annat att alla barn har samma rättigheter och lika värde och att ingen får diskrimineras, barnets bästa ska beaktas vid alla beslut som rör barn samt att alla barn har rätt att uttrycka sin mening och få den respekterad. Hänsyn ska tas till barnets åsikter i frågor som berör honom eller henne, hänsyn ska tas till barnets ålder och mognad.

Barnens perspektiv är en viktig utgångspunkt i kontorets arbete med säkra och trygga skolvägar. Kontoret involverar barn och unga i stadens utveckling. Delaktighet skapar demokratiska medborgare och medvetna trafikanter.

Barn och unga har involverats i arbetet för att säkerställa att deras perspektiv uppmärksammas vid analyser av platser och föreslagna åtgärder. Barn och unga har också fått möjlighet att komma med förslag om bland annat olika trafiksäkerhetsfrågor, smarta transporter, rekreationsstråk och offentliga rum.

Våra erfarenheter visar att när barn och unga är delaktiga i olika beslutsprocesser, exempelvis trafiksäkerhetsåtgärder och framtagning av olika planer så framkommer nya dimensioner. Det leder till att vi får bredare och bättre beslutsunderlag och därmed en ökad kvalitet i besluten. Det kan också leda till bättre resursutnyttjande samt större måluppfyllelse.

Statistikmässigt är antalet personskadeolyckor där barn är inblandade lågt i Sverige. Men en del vårdnadshavare uppger att de

väljer att skjutsa sina barn till skolan eftersom trafikmiljön är farlig. Kontoret arbetar för att fler barn ska gå och cyklar till skolan. Med färre bilar runt skolan blir trafiksäkerheten bättre, vilket gör närområdet tryggare för både barn och vuxna.

Ekonomi

Utgifterna för enskilda delobjekt varierar mellan 0,5 mnkr och 3,0 mnkr. Åtgärderna som är planerade att genomföras under 2023 är inrymda i kontorets långsiktiga budget. För den totala omfattningen av projektet föreslås ett utgiftstak om totalt 20 mnkr. Utgifterna inkluderar nedlagd tid, projektering, entreprenad, byggledning, besiktning etc., för samtliga åtgärder. I den summan ingår även utgifter för utredning och projektering av åtgärder inför kommande år.

Om åtgärder för hela den föreslagna omfattningen om 20,0 mnkr genomförs under 2023 beräknas projekten medföra ökade kapitalkostnader om sammanlagt cirka 1,1 mnkr från och med 2024. Kapitalkostnaderna som avser avskrivningar med en preliminär genomsnittlig avskrivningstid om cirka 20 år och intern ränta om 0,5 procent, minskar därefter med gjorda avskrivningar.

Åtgärderna kan i vissa fall medföra att kostnaderna för drift och underhåll ökar något. Exempelvis nya vägmärken och skyltar samt hastighetsdämpande åtgärder som behöver underhållas. I övrigt blir kostnaderna för drift och underhåll likartade dagens.

Kontoret avser att söka statlig medfinansiering för några objekt.

Kommunikation

Målet med kommunikationen kring Säkra och trygga skolvägar är att skapa kännedom om och acceptans för de fysiska förändringar som genomförs. Varje år tas en kommunikations plan fram som identifierar vilka insatser som behövs under kommande året. Kommunikationsinsatserna utvärderas efter respektive skolprojekts genomförande, eller vid behov under projektets gång.

Slut